

UTT *

	Elusmass, kg	Koefitsient	Ühiku Hind, euro	Kokku, euro
TOODANG				
Noorutt				
Jäär		-0,01	350,00	-3,50
Praakutt	55	0,16	1,00	8,80
Jäärtalled lihaks	35	0,66	3,20	73,47
Utt-talled	35	0,46	3,20	51,07
KOKKU				129,84
MUUTUVKULUD				
	kgKA	kg		
Söödavajadus:				
Kaer	17,16	19,00	0,169	3,23
Mineraalained (ka sool)		11,13	1,000	11,13
Karjamaarohi (püsirohuma)	464	2 336,00	0,009	21,02
Hein	260	325,00	0,080	26,00
Silo (pallisilo)	260	650,00	0,060	39,00
söötmise kadu, 15%				12,90
Söödad kokku	1 001			113,28
Allapanu (põhk)		83,00	0,060	5,00
Pügamine				4,87
Ravimid ja veterinaarteenindus				3,05
Kõrvamärk				2,43
Muud kulud, 3%				3,86
KOKKU				132,49
KATTETULU 1				-2,65

* Eeldused kattetulu arvestusteks:

- eesmärk on lambaliha tootmine;
- karja suurus on 50 põhikarja ristanudut ja 1 jäär;
- jäär on karjas 2 aastat ehk ühe ute juurde kuulub 0,01 jäära aastas;
- poegimine märtsis;
- aastas uuendatakse 1/5 põhikarjast – 10 utt-talle valitakse karja täienduseks, paaritamine teisel aastal;
- aastas saab ühelt utelt keskmiselt 1,6 talle;
- 8% talledest hukub (14 kokku, 7 utt-talle, 7 jäärtalle);
- 56 talle (23 + 33) müüakse keskmiselt 6 kuu vanuselt;
- elusloomade realiseerimise hinna määrab kokkuostja, arvutusnäites on kasutatud järgmisi hindasid¹ (hinnast on maha arvestatud 5% kokkuostjate poolt väljapakutud hinnast, mis on tavapärane praktika):
 - praakutud 58 kg * 1,00 = 58,00 euro/pea;
 - jäärtalled 35 kg * 3,20 = 112,00 euro/pea;
 - utt-talled 35 kg * 3,20 = 112,00 euro/pea;

¹ Eksperthinnangud 2024. aasta tehingute põhjal

- kõrvaltoodangu (nahk, vill, sõnnik) eest lihatootja enamasti tasu ei saa, arvutusnäites ei ole nende väärtust kogutoodangule juurde arvestatud;
- toetust oli võimalik saada põllumajandustootmisega seotud ute ja kitse kasvatamiseks 31,00 eurot abikõlbuliku ute ja kitse kohta, arvestusse seda ei ole lisatud;

Tabel 1. Uttede taastootmine ja selle kajastamine kattetulu arvestustes

		Loomade liikumine karjas				Kattetulu arvestuse tabelis	
		Hukku- mine	Prakeeri- mine	Karja täiendus	Müügiks		Koefitsient
Uttede keskmine arv	50						
Prakeerimine aastas	20%	2	8		8	praakuted	0,16
sh hukkumine	4%						
Karja vahetumine, aastad	5						
Sündinud talled	80						
sh utt-talled	40	7		10	23	utt-talled lihaks	0,46
jäärtalled	40	7			33	jäärtalled lihaks	0,66
üle 10 kuu							
sh utt-talled	10			10		utt-talled	0,20
nooruted	10			10			
Jäär	1						0,01

- allapanuks on põhk (rulli kaal 250 kg, hind 15 euro/rull), karjale arvestatud 28 rulli ehk 0,33 rulli ühe looma kohta;
- söödavajadus 1 utt + 1,42 (0,46 + 0,66 + 0,2 + 0,1) noorlooma + 0,01 jäär;
- söötmine söödarõngastest;
- sööda arvestus kuivaines;
 - jõusööt – teravilja antakse 0,2 kg päevas (60 päeva) müügiks mineva looma kohta;
 - karjamaarohi – karjamaarohu maksumuse moodustab rohumaa äestamine, niitmine ja aedade hooldamine. Karjamaa vajadus 61 looma kohta 15 ha (120 m karjaaeda ute kohta). Söötmisspäevi karjamaal 165;
 - silo (30 euro/rull, 700 kg), kuivainet 35%, söötmisspäevi 200, 260 kgKA ühe ute kohta;
 - hein (20 euro/rull, 250 kg), kuivainet 80%, söötmisspäevi 200, 260 kgKA ühe ute kohta;
 - mineraalained (25 g/päevas ute kohta, siis on tallede vajadus ka kaetud);
- söötmiskadu 15% (hõlmab rohusööta);
- muud muutuvkulud:
 - ravimid ja veterinaarteenus (ussirohi ja laborianalüüs; parasiidi tõrje);
 - pügamine (3,50 euro lamba kohta, lisatud transport);
 - muud kulud (jõudluskontroll jne).